

Buriiaad-Mongol УНЕН

BK(b)-iin Buriiaad-Mongol Obkoomoi ba BMASSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidiymi oorgan.

„Socialis oobşcestotii“ tyryy ba xytelberil-xii xysen, xydelmerişen angiiin kylbtuyr-ne-tecnişeske xemşeeji inşenerne tecnişeske asalai xydelmerileşedei xemşee xyrter deşşelylxe gehen istorişeske xeregte tomo ulxam uruğşan bejelyl-xe şuxala baina.

(Nyxer Moolotovi doklaadal teezisyydhee)

Potrevitelske koperaacanuudai bojevot zorilgonuud

Kolxoozno dereevniin zaafl-ognostiin sag yreelziin urgalta. Lta socialis promişlenostiin produukcanuudai zil byride ugax xeer urgalta bolbol xydeşexi udaldaaji delgeryylxin tulada on hain ysloovinuudilji bairuulna. Xojordoxi tabanzilnyyudoo gyrenei—koperatiivna tovaaroborood xadaa gurba dain deşşelhen baigaa haa, pot-rebitelske koperaacanuudai jaovnişne tovaaroborood bolbol ene vje soo 7,7 milliaardhaa ol. 28,4 milliaard xyrter geşe gy, Eni 3,7 daxin urgaza, eorinşee eempeer manai oronoi byxii tovaaroboroodilji axiza gurba. Ene xadaa ulam ulam Caxaza baigaa kolxoozno de-reevniin zyghoe, yrgoe xereg-elgin ed tovaarnuudta ugax xereşsetel baihilji geşel-ne. Gexlin xamta, dereevnidxi byxii xudaldaana seetiilji me-şee baigaa potrebitelske ko-peraaca bolbol eorinşee xy-delmeriilji şinedxen tabiganş bologoyi udaanaar jabaza bai-na. Ceentsojuuz xadaa xangal-egy xydelmerilne, kolxoozni-nyyud xadaa selşpoo, rapotreeb-şpoozuud ba oblotreebşpoo-nyyudilji muu xydelmeriilne tyloş on zyiteigoe zemelne.

Ceentsojuuz ba potrebitelske koperaacanuudai niutagai organuud bolbol dereevniiny-şel xereşselnyy dilji ignoritel-velne, kolxoozno tariaşanal xereg-elnyy dilji medeneyi Potrebit-elske koperaacanuud bolbol eorinşee sklaaduudta elbeg bahaş ed tovaarnuudilji seloo-şo duragyigoe jabuuldag bai-niilji elixeeer bişe geşe, ene xadaa—laakt. Seelşke şavkanuudilji şalgalta bolbol xemetete faaknuudilji yşoen bi-şee elirylybe. Zarimandaa daba-na, saaxar, papiroosuud ba bi-şe bişe, yderbyriin xereşsete ed tovaarnuud xudaldaanda şel baidag. Ene xende xereg-el jabadal be?

Kolxoozno dereevni bolbol burqilama jixeer baiguulagda a baina, taxiāanal xatnuudal orondo, şine şine ger bairu-udilji, oşşeesivenne yşree-şeeninyy dilji — klybyy dilji, şixxygedei saaduudilji, jaas-şnuud ba azaxiin elueb bari-şanuudilji bodxoono. Tiin, ko-peraaca xadaa tariaşanal eneş-şel xereşselilji baha le xaraadaa şalsaxa johotoi baigaa. Geşeş, Ceentsojuuz xadaa modo tioo-şoo, xadaaha, şire, şerepilce, şirpic ba bariigada xereştei bişe bişe materialnuudilji, myn baha gerei xereşsete preedme-şeny dilji xudaldalgiilji ugtalan oxizorixihon baina. Kolxoozni-nyyudai zaafltoçnostiiin urgaza baigaa ysloovinuud soo, de-reevniinyy dilji ede metiin tovaar-nyuudaar xangalga bolbol ko-peraaciin egeel şuxala zoril-gonş bolxo baina.

SSSR-ei aradai azaxiilji xyg-şylyxe gurbadaxi tabanzilei plaan tuxai nyxer Moolotovi doklaadal teezisyyd xadaa, „by-xii xudaldaana xeregel (xolodil-şno azaxii, xudaldaana baaza-nyyud ba sklaaduudai bariigal-nyyud, tovaar ololgo ba asaral-ge) halzarxatai xamta, tyrgen urgaza baigaa xydeş axaxiin raloonuudta, tariaşanal azahu-udal, remooitno ba bariilgin xereşelnyydet laavkanuud ba magaziinuudai seetinyydet tus-gaar xyğşexetei xamta, gyrenei koperatiivna roznişno xudaldaa-nal seetinyy 26 procent olo-şorşilji“ xaraaşalna.

Ene 1939 ondo Ceentsojuuz bolbol raloon byxende, yrgen assortimentiiin ed tovaarnuudilji xudaldadag, ralooniinivnersaa lna magaziin ba, selşpoo by-xende—nege gy, ali xeden selşmaaguud xyrteşoe xaraa-lan, raloonno ynivermaaguud ba selşmaaguudilji neşe xalgalat

baina. Tereenşee gadana, ene zilde 14 mlangan seelşke laav-kanuud, lartooquud ba palaat-kanuud neegdex, raloono ceentnyydet, MTS ba beled-xelei pynknyydet baigaa ga-zarnuudta, kolxooznuudilji obşluuzivalxin tulada, buuxa dvoornuudtai şallaxa gazarnu-udai seet, nelieed yrgedşegdex baina.

XVIII sjeezde deere xelegdex nyxer Moolotovi doklaadal teezisyyd soo, xydelmerişen, tariaşan ba albaşağşadai doxo-şuudai urgaltai zoxilduulan, gurbadaxi tabanzil soo, SSSR-ei az lşadai xereşelilji 1½, yly deşşelylyxe geşe xaraaşalga-dhan baina. Ene zorilgo xadaa bolşşevilgi inicitivilji, yrgoe xereşelgin ed tovaarnuudilji xedeg promişlenostide eşeş-şegdeer nyloelxiiji koperati-ivnuudhaa erine.

Gurbadaxi tabanzil soo xa-raaşalagdahan, yrgoe xereşel-giin ed tovaarnuudilji xelginugaa jive urgalta bolbol, Sojuuzna promişlenostideş haa, niuta-gai promişlenostida ba prom-koperaacadaşil haa, SSSR-ei azal-şanal xereşelilji 1½, yly deşşelylyxe zorilgiilji amaşlita-taigaar şidexexe arga olgoxo baina.

Paarti ba aradai naidalgada dostoino kaadnuud—egeel ede xadaa manai oron soo xereş by-xenei amaşlitiilji şidxedeg bai-na. Dereevnide, tovaaroboro-şodoi ton şuxala zorilgonuudilji şidxedexin tulada, xydelmeri de-ree şalgagdahan, ynen sexe partiiina ba partiiina bişe bol-şşevilgyy dilji, selşpooşoo exi-şeed ceentsojuuz xyrter, pot-rebitelske koperaacadaşil xy-telberilxi şuşalnuudta zorim-goigoor debzylyxe şuxala bai-na. Tereşyi haa, partiiin Cent-raalna Komiteed ba soveed pravliiştviin erihen jooşor, seelşke xudaldaaji şinedxen tabixiin argagy baina.

Ceentsojuuzai apparaadilji ba potrebitelske koperaacanu-udai niutagai organuudilji şal-galga bolbol poliitişeske ba xe-regel talaar naidabarigyi xy-nyyud, xytelberilxi poştunuudta mynşoxen xyrter tende xydel-merilne geşe xaruulba.

Ceentsojuuzai prezidiymi bolbol potrebkoperaacada bah-an vreditelştviin xoşolon-guudtai deejatelşne temel ja-buulaagy.

Ceentsojuuz ba tereni niuta-gal organuud bolbol myn tereşelen, koperaaciilji gutaadag yzgedelnyy bolxo, koperatiiv-na zeriilji yrilge ba xuluulga-tai temelilji şangadaxa johotoi baina.

Kolxoozno tariaşanal maas-sanuudta, seelşke intellişeen-ciin dunda—egeel ende, ynen sexe koperaatornuudilji beder-xe xereşte. Partiiin xereşte byxii hanai bodolooşoo preedan-ne, şadabarital xynnyy, tende xemşyi olon baixa. Tedener xadaa gurbadaxi tabanzilde, potrebitelske koperaaciin xe-regiilji yzgedeşyi deere yrgex baina.

... Soveed xudaldaan bolbol manai tyrel, bolşşevilgi xereş bolno, zyşoe, xudaldaana xy-delmerileşged, tedeeni toondo prilavkiişil xydelmerileşged ynen sexeer xydelmerileş haa—manai, revolişioonno, bolşşevilgi xereşilji jabuulagşad bol-no. (Stalin).

Nyxer Stalinai ene zaaba-riilji niutagaxi byxii partiiina ba soveed organizaacanuud medexxe johotoi. Tedener xadaa koperaaciin xydelmerileşgedte byxii xemşeeşer tuxalxa uljal-gatal, jyyb geşede, soveed xudaldaaji halzarulxa ba kol-xoozno dereevniin eriliilji ali bolxoşoonş xangaxa zaloog, egeel tereende baina.

BK(b) PAARTIIN XVIII SJEZDEDE UGTAMZA

Modo bolbosoruulagin ceex-xin xydelmerileşged bolbol sjeezdiin urdatexi socialis so-revnovaaniin xaxalhanhaa xo-şo abhan amaşlataşaa aldanagy.

Fevraaliin 11-nel yder kom-somoolşcuudai ba zaluşuudai (modeelşşigyydet) nyx. Xlii-zovoi brigaada—251 proc., mo-donoi darxaşuulai nyx. Feo-dorovoi brigaada—245 proc. stollaarnuudai nyx. Grigoorşje-voii brigaada—343 proc., sto-llaarnuudai nyx. Axniatovoi brigaada—240 proc. yiledberili-şee proqrammiilji gyisedxebe.

Ene zavoodoi xydelmerişed xadaa sjeezdiin urdatexi so-cialis soevnovaanida oroloşoo, abhan ujalganuudaa gyisedxexiin tyloş temese-e baina.

Ene zavoodoi instrvmentaals-ceexiin xydelmerişed sjeez-diin urdatexi soevnovaanida bygedeşee oroloşoo, soevno-vaanida oroloşon yderhee x išo yiledberilin ynder bytoe-ştiin pokazaatelş xaruulna.

Zediin aimagal, Sagaan-Uha-nal somonoi „Galat Oşon“ kol-xoozoi xoninoi tovaarna feermin xydelmerileşged bolbol 1938 ondo socialis soevnovaaniilji eñhed xoşorondoo delgerylyze, xonidoi too tolgoi oloroşuu-lagin plaaniilji ylyyşşelen uyry-geşe şadaa. Ene feerme xadaa uunda zişşeeşer 100 xonin by-riñee 114-115 xurigadiilji xara-za abhan ba eenee muu bi-şşer ybelzylyxe baina.

Ene feermin erxim çabaan, BMASSR-ei Verxoovno Soveedei depytaađ nyxer Saxiiajeva Dulma bolbol 100 exe xonin byriñee 118 xurigadiilji xaraxa abhan jym. Myn, Mynkyjjev ba Ajuuşeejeva gegşed eneñhee muu bişe pokazaatelşnuudtai.

Gosparoxoodştoo

Ene ceexiin erxim staxaanov-cuud ba staxaanovska brigada-nuudans yiledb riinşee po-kazaatelilji yder byri deşşelyl-ne. Fevraaliin 13-nai yder mo-deelşşigyydet komсомoolş-cuudai ba zaluşuudai nyx. Xliizovoi brigaada—253 proc., modonoi darxaşuulai nyx. Lia-ginaii brigaada—290 procent, myn staxaanovcuud: modonoi darxan nyx. Raspoopiñ—280 procent, stollaar nyx. Grigoorş-jev—300 procent xyrter, yi-ledberilişee yderel noormiilji gyisedxehen baina.

„Avtoşemlees“

Allipov gegşe yiledberilişee daabariilji yder byri 214 pro-cent ba yşee ylylen gyised-xeze. ceex soogoo erxim po-kazaatelş xaruulna.

Gadana, tokarş nyx. Şeva-lloov—231 procent, vorooş-şig nyx. Arxiipov—467 pro-cent, formovşşig nyx. Bondarioov—510 procent, formov-şşica nyx. Bondarioova—230 procent xyrter yiledb riinşee proqrammiilji gyisedxene.

PVZ

Myn, staxaanovcuud nyxed Grizynoovski (maakovalşşig)—495 procent, kyzneec nyx Neypokoojev—421 procent, nyx. Baarinov (napilişşig)—275 procent, nyx. Solovşov—262 proc., xyrter, noo mo-hoo ylyyşşelen gyisedxene. Ene ceexiin byxii xydelmerişed-şeny tyryy staxaanovcuudai erxim xydelmeriin meetody-dilji jixeer demşedeg bolhon ba yiledberilin ynder pokazaatelş xaruulxin tyloş temesened.

SOC-SOREVNOVAANIIN YNDEHÖÖR

Gadana, tus kolxoozoi erxim-neremzete kolxoozoi nyxed orooşto nyxer Banzarakajev Cebeg (kolxoozoi tyryyleşşee), BMASSR-ei Verxoovno Soveedei depytaađ, çabaan nyxer Saxi-iajeva Dulma, xoninoi feermin xydelmerileşged komсомoolc nyxer Saxiiajev Baldan, xoninoi feer-min çabaan Mynkyjjev ba myn MIF-iin erxim oşaaraka Dolgor Batuļjeva gegşed eñhe-diinşee xydelmeriin meetod ba oşeduuduji, kolxoozoişoo xyğşaitenyud ba ilaltanuudilji Byxesojuuzna xydeş axaxiin viştavke deere demonstraaci-xiin tula, viştavkede xabaada-xa dura xysel tuxalgaa me-dylygenyydilji ygenen baina.

Xabarai tarilga exilebe

Taşkymir, fevraaliin 12 Kirguzel SSR-ei Taşkymir-ske raloonoi Moolotovi ne-remzete, „Bolşşevilgi“, „Par-tiizian“, „Nariin“ kolxoo-şuud kirgizde ege tyryyn xabarai oroohoto tarilga exilebe.

Ulaan aarmiiin ba nhan-sereşei Floodol 21 zilet oido. Z. RAG DEERE: „SSR e dalain xilenyşşeydi xior-o xaruul—manai ulaan flood mandag gehen plakaad

SSR SOJUUZAI OBOROONIIN ARADAI KOMISSAARAI PRIKAAZ Moskva goorod №30 1939 onoi fevraaliin 9.

SSR SOJUUZAI ARADAI KOMISSARIAADAI SOVEDEI TOGTOOL Moskva, Kreemil №176 1939 onoi fevraaliin 8.

- Nyxed L. Z. Meexlis, Je. A. Şçadeenko, G. I. Kyliik, S. K. Timoşeenko ba busad ta eelzeete vojeen-ne nere zergilji olgoxo tuxai
- SSR Sojuuzai Aradal Komissariaadai Soveedei togtooxonş eelzeete vojeenne nere zergilji olgoxo: Negelexi raanzin arm-iske komissaraal nere zergilji: 1. Xojordoxi raangiin armselşke komissaar nyxer Leev Za-xaroviç Meexlişte. 2. Xojordoxi raangiin armselşke komissaar nyxer Jefim Afanaşşjeviç Şçadeenko. Neged-xi raangiin komandaarmiin nere zergilji: 1. Xojordoxi raangiin komandaarm nyxer Grigoori Ivaa-noviç Kyliikte. 2. Xojordoxi raangiin komandaarm nyxer Semion Kon-stantiinioviç Timoşeenkodo. Xojordoxi raangiin komandaarmiin nere zergilji: 1. Komkooş nyxer Iooşif Radioşoviç Apa aasenkodo. 2. Komkooş nyxer Okaa Ivaanoviç Gorodov koovto. 3. Komkooş nyxer Mixail Prokooşjev ç Kovalioovto. 4. Komkooş nyxer Ivaan Stepaanoviç Konioovto. 5. Komkooş nyxer Vladimir Jaakovieviç Kaçaalovto. 6. Komkooş nyxer Stepaan Andiaanoviç Koliiminda. 7. Komkooş nyxer Kirille Afanaaşşjeviç Mereckooovto. 8. Komkooş nyxer Ivaan Vladimoviç Tiylenovte. 9. Komkooş nyxer Mixail Semioonoviç Xoozi do. 10. Komkooş nyxer Grigoori Mixailoviç Şteernede. 11. Komkooş nyxer Vşşevlood Floodoroviç Jaakovlevta.

SSR Sojuuzai SNK-ai tyryyleşşee V. MOOLOTOV. SSR Sojuuzai SNK-ai xereşşeydilji erileşşee I. BOLŞŞAKOOV.

Viştavke neegdebe Moskva, fevraaliin 12. Myzein dyrben zaalnuu-Mynşoeşer Pyuşşine ne-remzete gyrenei izobrazit-şelşne iskyştviin myzeide doo zoxiitoolnuud suglaulag-daşal.

IRKYYSKE BA CITIINSKE OOBASTYNUUDTAI SOREVNOVAANIDA TYRYV HUURI EZELJE!

SASUULHAN MEDEE

BMASSR-ei, Irkyytske ba Citiinske ooblastnyudai MTS-uidta traaktornuudai remoontologiin jabasa tuxal

1939 onol fevraaliin 10-da

Table with columns: Remoontologilin plaanal dyrygelte (proc.), kapitlaalna remoont, tekyyssce remoont, Xamta. Rows: Buriad-Mongol ASSR, Citiinske ooblasts, Irkyytske.

BMASSR-ei MTS-uidta traaktornuudal remoontologilin jabasa tuxal MEDEE

1939 onol fevraaliin 10-da

Table with columns: MTS-uid, Dyrygelte-nb procentoor, kapitlaalna remoont, Tekyyssce remoont. Rows: Xonxoloito, Bergasanal, B-Xynalitiin, Sagaa-Uhansai, Itanclin, Gashin, Bicyryei, Xorilin, Xiaagtiin, Jixe-Xydaritiin, Seleniin, Selendyymitu, Tarbagatain, Tynxenei, Ivolgitiin, Xerenet, Egetiin, Okitno Khtyytitiin, Sine-Brianaai, Kabaanskidin, Xesengitiin, Xyrbitiin, Ypsetiin, Sajanitiin, Cisaanlin, Xamta.

Ene onol fevraaliin 10 nai medeeger, manai respnyblikin MTS-uid xadaa traaktornuudai namarybelet remoontologilin plaanijii 64,4 procent dyrygehen, eneenei toodo kapitlaalna remoont—68,8 proc., tekyyssce—62,3 proc. dyryggedee.

Fevraaliin xojordoxi tabanxonog so byxii masina-traaktorna staancannud oroido 5 traaktornuudijii kapitlaalna remoontologido ba 23 traaktornuudijii tekyyssce remoontologido oruulhan байна. Ene faakt xadaa respnyblike cotor traaktornuudai remoontologilin ton xangaltagi jabahijii gerselne.

Xyrbilin (direktorens Kakaunlin), Si e-Brianaai (Petrikei), Ypsetiin (Voolkov), Jixe-Xydaritiin (Vorbojov), Tynxenei (Macuuk, Xezegaiin) (Kyrbatov), Cisaanlin (direktorijii tyr orologoo litin) na ajantiin (Be s-onoova MTS-uidta traaktornuudai remoontologid ilangajaa mungar jabana Ede MTS-uid byxii tar korna paarkingaa xaxadlinjii remoontologido.

Teed, remoontologijii dyrygexe bolzor (zaa oroz) jiree. Ter-e-hee gadana, bidenor bolbol Irkyytske ba Citiinske ooblastnyudai socialis sorevnovaani batalkadaa, traaktorna paarkin remoontologijii maartiin 1-de dyrygexe geze ujalga aohanana martaxagyi jhotoibdi.

Citiinske ooblasts bolbol manai respnyblikijii kapitlaalna remoontologido axiza garhn байна. Ene usarhaa, traaktornuudai remoontologido eri xubilalta gargaxa, remoontoguidai dunda socialis sorevnovaanijii yrgeneer delgerijii xe tyryv xynyudei oopodijii byxii xdelmerilegse e, kolxooznuudta damzulgin xdelmerinyudijii byxii partii na soved ba gazartariaalai oorganuud jabaulxa ujalgatal.

Hajlin yderynydyte Moskoovsko Tredjakoovsko myzei soo, orosoi istoriitceske zivopiisilin vilstavke neegdexе байна. ZURAG DEERE Xydoozng V.M. Vasnecoovoi zurahan, „Baatarpuud“ geze kartliina.

TASS-llin fotoxrooniko

Selkooznuudai ba xaniin gazeedydei xydelmerilegsedei sovescaani

(Manai specialna korrespondentho)

1939 onol fevraaliin 7-oi yder Tynxenei aimagta selkooznuudal ba kolxoozno, brigadna xanin gazeedydei xydelmerilegsedei sovescaani bolbo.

Tus sovescaani deere BK(b) P-in XVIII sjezdede beledxeli xydelmeriin tuxal ba selkooznuudal, xanin gazeedydei xydelmerilegsedei zorilgonud tuxaida BK(b) P-in aikoomhoo nyxer Balaandin doklaad xelehen байна.

Nyxer Balaandin doklaadii hyulleer, preentide xorlood xyn yge xelehen байна.

Preentide yge xelegsed xadaa aimag dotoroo selkooznuudal dundaxi xydelmeriin ton xangaltagiyeer jabuulagdaza ba yzredeentinyudei, kolxoozuudai ba brigadnuudal dergede gargadag xanin gazeedydei xydelmeriin ton muusa xydelmerilze bahijii todoruulan xelehen байна. Gadana, aimag dotorxi yzredeentinyudei ba kolxoozuudal dergede gargadag xanin gazeedyd xadaa plaan tabiza terenelegee johoore xydelmerilegse jabuuldaggyi, xa niingaa gazeedijii oktaabraska revoliuciiin ba main negenei gexe metiin hain yderlegetei dasaramduulan zargaad le bolxogod. Teed, ede gargahan gazeedydiiin ton muu aar oformlaalagdahan ba udxingaa talaar muu baldag deereheens, terenijijn usnagsad бага honixodog байна.

Almagain „Kraasna Znaami“ gazeedei redaakiin zyghoe selkooznuudal ba xanin gazeedei xydelmeride tuhalka, tenenijii oranzovaalxa ba xytelberilexe talaar xydelmeri jabuuldaggyi. Gadana, tus redaaka xadaa eeringee gazeedei

xuudahanda selkooznuudal statjaanuudijii ton bagaar gargadag, olonxi noomertoo oroidoo gargadaggyi, gansal TASS-llin gy, ail ondoo gazeedhaa abtahan materialnuudijii gargadag байна. Gadana, selkooznuudal bisege xaixa xeregeer xandaxa jabadal bil.

Ene sovescaanida xamtaragsad xadaa paartiin XVIII sjezdede beleg bolgozo xanin gazeedydei xydelmerijii yndehorens sinedxexe, aimag dotorxi yzredeentinyudei, kolxoozuudal ba brigadnuudal dergede gargadag xanin gazeedydijii plaanal johoore xydelmerilegde bolgoxo, xabarai tarilgahaa urdatee xanin gazeedydei xydelmerilegsedei bogonxon bolzoro kyryse ynergexe geze xelsebe.

Myn aimag dotorxi kolxoozuudal xabarai tarilgaha jamar beledxeltel bahijii salgaxiin zorilgoor, fevraaliin 20-hoo 25 boltor selkooznuudal reide oranzovaalxa, paartiin XVIII sjezdede beledxeli xydelmeriin, ba xabarai tarilgaha beledxeli xydelmeriin, malai ty abalgin jamarar ynergexede baihan tuxal ba busad xaxala jabuulganuudal tuxaida oblastnoi, aimagai ba xanin gazeedyde yrgeneer toloizo baixa gexe metiin konkreetne zylinyudijii zaaza, togtool gargahan байна.

Ene sovescaanida xabaadagsad xadaa paartiin XVIII sjezdede erxim beledxeltelgeer dotaxilin tyloer respnyblike dotorxi selkooznuudal ba xanin gazeedei xydelmerilegsede xandalga gargahan байна.

C. XEZENGINSKI

MODOBELDXELIJI BOLZOR SOONB DYRYGEXE

Miiting deerehee

Xorilin lespromxoozoi alba-xaagsad ba inzeneerne-teexnikin xydelmerilegsedei kollektivoi miiting bolbo. Ene miiting deere, „BK(b) P-in XVIII daxi sjezdede 1939 onol maartiin 10-da zarlaxa tuxai“ BK(b) Paartiin Centralna Komiteedi Pleeyimej togtooltoi tanlisaa.

Miitingde xabaadagsad byxen aktiivnaar yge xelehen байна. Yge xelehen nyxed xadaa Lenin—Staalinal agu Jixe Paartiin XVIII sjezdede neegdeydeer—maartiin 10 xyrtter. Ene onol negedexi kvaartalal modobeldxeli plaanijii 100 procent dyrygedee, modobeldxeli ucaastoguidal delmeride tuhalsaxa, modobeldxeli dunda agitaciono-maassova xydelmeri sangaxiin tulada, 10 xynyve komandiroovkodo gargaxa hen baigaa. Ede 10 xynyvde tuxxaita ucaastoguidaa targa zoovannoor garhan байна. D

dag zansaljai. Gadana ene somonoi „Ulaan odon“ kolxoozsi (tyryylegse, nyx. „Dondog Bazar“) modobeldxeliige xadaa zagai gaar geegdeze jabana. Ene kolxoozdo modobeldxeli laar azalai organiza xaa argagyi muu. Modobeldxeli xydelmeride tyryv kolxoozguudhaa — staxanovcuud udaarnyudhaa garganagyi. Ene usarhaa modobeldxeli gvisedxeli pokazatels byr biitxan.

Jyyn toormoz xeneb

Modobeldxeli kampaanijii sag bolzortons gyisedxexe xereg xadaa kolxoozuudal xytelberilegsedei, byxii kolxooznuudal ba modonoi promiitsionistiin xydelmerilegsedei bojevot zorilgony bolno. Tigen geter, zarim kolxoozoi xytelberilegse, modobeldxeli ucaastoguidal naaalaibnuud ucalba ene zorilgoor blysevliig johoore bejelylyze sadanagyi.

Ziseelxede, Xorilin aimagai. Anaagai somonoi „Staalinal-zam“ kolxooz bolbol 1938-39 onoi niurta 10000 kybomeetr modobeldxexe johotoi aad, plaanaa araxan geze 20 procent dyrygehen байна. Modobeldxeli xydelmeride jyyn toormoz xeneb? Ene kolxooz bolbol modobeldxeli xydelmeride xydelmerised ba unaaqaa ajaar xaxad hara tuxal xozomduulza gargahan байна. Terenehe gadana, ene kolxooz bolbol lespromxoozoi baltahan doozovorogoo johoore 45 xydelmerised, 30 moridijii garga-xa baihan aad, myneer 29 xydelmerised, 14 moridijii gargahan байна.

Tus kolxoozdo xydelmerised ba morid bil. Modobeldxeli gee plaanijii sag bolzortons gyisedxexe dyren ysloovitoi (Gebesj, pravleniitii tyryylegse) ologoo Daxi Bardiin gese „Zarim kolxooznuudal ybesenei saltagaantal, bise kolxooznuudal malaigaa azalda, sylgeeyi jabana“—geze, nydenei sil arshan gexe gy, ali modobeldxeli kampaanijin „eereer bytxelijii“ xylleeze huudag байна.

Mynee, kolxooznuudal kylytyrne eritens usaa jixe boloo, tiime tula, kolxooz byride raadioo baigulxa ba kolxooznuudta, sine honin kinoo-kartiniinuudijii xaruulxa baixa sula байна. Mynee, kolxooznuudal kylytyrne eritens usaa jixe boloo, tiime tula, kolxooz byride raadioo baigulxa ba kolxooznuudta, sine honin kinoo-kartiniinuudijii xaruulxa baixa sula байна.

Raadioo baigulxa xuxala

Mynee, kolxooznuudal kylytyrne eritens usaa jixe boloo, tiime tula, kolxooz byride raadioo baigulxa ba kolxooznuudta, sine honin kinoo-kartiniinuudijii xaruulxa baixa sula байна.

N Kyrbilin somonoi, Staalinal neremzete kolxooz togtohoor 8 zil boloo. Teed, ene kolxooz deere myneer xyrtter raadioo baigulxadaggyi baixa jym. Tus kolxoozdoi tyryylegse nyx. Sedilov bolbol kolxooznuudalga kylytyrneer sagaa ynergexe ysloovi baigulxijii xydedeyi, kinoo-kartiniina tabixajaa xynel jirexede, myngegy bdi geed, kolxooznuudtaa xaruulngyi gedergens jabuuldag байна. DEM. CERET.

Ziseelxede, Zagarain aimagai,

Tarilgijii hain beledxeltelgeer ugtaxabdi

Xabarai tarilgaha beledxeltelgeer manai kolxoozdo hain geze xelaxer bise. Mynoe, xyde axaxiin masiinanuud xyced remoontologido dyrygdeegyi ba agrotexniiceske xemzejabuulganuud xyceder bejelyylegdeegyi байна. Kronstein ba eldeb janzin syreb g.m. zapasnoi caastinuudal dutuu baihan deer-hee, xabarai tarilgaha xerelgedxe 9 seejalenyudei oroidoo gurbanin remoontologidoo байна. 7000 voozo navooziji polii deere adaxa johotoi aad, oroidoo 3594 voozijijn adxaad bainabdi. 260 ceentner ynehe sugluulagdaxa aad, 34 ceentnerens sugluulagdaxai.

Gadana, 1601 ceentner tariiaanijii yrehenei foondodo xaaxa jhotoi aad, 1200 ceentnerijijn trijereze, seberlez: xaankaidi. I trijerteijii haa, terenee tariiaa xurialgin exilhenhee xoiso xyced xeregleze sadaagyi bainabdi.

Ene usarhaa kolxoozdoo bahhan byxii argabalnuudijii bygediin xeregleze, xyde axaxiin arteelijn ustaavijii nariar saxiza, darilgijii kysen tyges beledxeltelgeer ugtaxa ba ene xydelmerijii oirini yderynydyte dyrygexebdi.

YSOOLBCEV.

Tynxenei aimagai, Jilovsko selsoveedei „Politotdel“ kolxoozoi tyryylegse.

M. FEODOROV. Baltiiska gibraltaar

(Alaandska aralnuud) Alaandska aralnuud tuxal asuudal bolbol Baltiiska dalain niite problemiin ton xuxala sostavnol caastinuudal negen bolno. Ene asuudal xuxala bahans jyyn deerehee gar nab gexede, Botniiceske zalilvai exinde gospodstvovaidag ba bodoto deere Fiinske zalilvai jyyn taliin tylyxyi. boldog Alaandska aralnuudal strategiceske polozeeniaraa todorxologdono. Alaandska arxipelaaq soo Sveede ba Finlaandijn xoorondo baigaa 300 garan aralnuud orolodog gym. Tedener xadaa Finlaandinaa Skandinavaavi oqoxo xyuge meteselen baidag. Arxipelaaqal glaavna aralnuud xadaa Alaand, Bekker, Lymparleend, Lemlaand ba bised байна. Ede byxii byleg aralnuudal talamaib 1442 kv. kilomeetr bolxo байна. Alaandska aralnuudta azahuugsadai xamta тооноь 30.000 шахуу байна. Tedenei jiren proceentib sveedyd. Alaandska aralnuudal glaavna goorod bolxo Marijegaamnada 3.000 xynyud azahuudag. Hanaar bezizyylegdehen byxytnnyudei baihan usar ba dotoodon farvaaternuudal slooznosts bolbol Alaandska arxipelaaqijii, floodto jestedevne opoorno pyynkt bolgono. Alaandska aralnuudal stra-

tegiceske baidal xadaa Baltiiska dalain basseinedexi xede xed n oronnuudal anaxarali ton jixeer tataban байна. Ede oronnuudal xoorondo yni удаан sagai torso soo Alaandijn tyloer temescl jabaa.

1714 ondo Peetr I bolbol Taange sadarai dalain baildaandida ygege ge.e togtoomzo gargahan байна. 1921 onoi lyyunde Liigi naaca bolbol Alaandska arxipelaaqta, Finlaandijn syverinetedei bahijijn specialnaa mederhen байна. Ene togtoomzo xadaa Sveede ton jixe trevoege tatarca, Sveede xadaa aralnuudijii neitralizaacalxa tuxal tusagaar velsee баталхији баадхадга баба. 1921 onoi oktiaabrda Aangli, Daani, Germaani, Franca, Itaali, Laarvi, Poolsho, Finlaandi, Sveede ba Estooniin xoorondo specialnaa konveence batallgdahan байна.

Naacanuudta bejee medexe erxijii sonoxohon Aguu jixe Oktiaabraska socialis revoliucy bolbol Rossiin sostavnol baigaa byxii pribaltiiska aradai negen tegseer. Alaandska aralnuudal xynzonobeejee medexe erxijii ygehen байна. Finlaandijii Alaandska aralnuud deere zavisiime bise bahijijn sonoxohonoi eseste plebisiciti xegdehen байна. Arxipelaaqal xynzon bolbol Alaandska aralnuudta pretendovaalza baihan Finlaand da eserygsen, tus aralnuudijii Sveede negedy. Ixin tyloer xeiehen байна. Ede aralnuud deerehee Sveede ba Finlaandijn xoorondo arsaldan exilee. Ene asuudal, Liigi naacin sildxeribide ygteneh байна. Tus aralnuud deere, Liigi naacaar elsgeegdehen specialnaa kommissa bolbol Alaandijn xynzonoi xysel zorigijii zyrisyyen, xarin ede aralnuudijii Finlaandida ygege ge.e togtoomzo gargahan байна. 1921 onoi lyyunde Liigi naaca bolbol Alaandska arxipelaaqta, Finlaandijn syverinetedei bahijijn specialnaa mederhen байна. Ene togtoomzo xadaa Sveede ton jixe trevoege tatarca, Sveede xadaa aralnuudijii neitralizaacalxa tuxal tusagaar velsee баталхији баадхадга баба. 1921 onoi oktiaabrda Aangli, Daani, Germaani, Franca, Itaali, Laarvi, Poolsho, Finlaandi, Sveede ba Estooniin xoorondo specialnaa konveence batallgdahan байна.

Ene konveenciin johoore Alaandska aralnuudijii bexizylyxin, tedenei deere uhan-sereget ba aviacionno baaza baigulxijijn, albaa syxopyytin ba dalain xysenyudijii oaligaxlijijn, buu zebseg ba vojeonne snariazeeni tedeen deegyyr transportirovalxijijn Finlaandijii xormzolhon байна. Tigebes, Finlaandida ene konveencor myn baishaa, Alaandska aralnuud deere miirne sagta zebsegte bagaxan xysenyudijii baigaxa, sag zuura baigaxiin tulada Alaandska uhanda xyngen tiipin xojor vojeonne koraablnuudijii elsgeexe Baltiiska dalarda vojeonne jabuulganuudal exilee haanb, aralnuudijii xamagaalxa xemeenyudijii abxa gexe gy, ziseelxede, arxipelaaqal podstypyudijii minirovelxe erxe ygteneh байна. Alaandska asuudal tusaa Liigi naacin togtoomzo bolbol Soveed Sojuzai xabaadalga gygeer abtahan tulada, Soveed pravitelstvo xadaa eneenei tusaa erid proteest xehen байна. Saasadaasji, Alaandijii neitralizaacalxa tuxal ulaxooron diin togtoomzonuud abtahan baiba, Finlaandi xadaa tus arxipelaaqijii ali bolxoor bexizylyxijii gansa bise hedeheh байна. Ziseelxede, 1925 onoi nojabrda, ede aralnuud deere syekoora (vojenirovenne fashiis otriadaud) shingleer sag yrgelziin zebsegte xysenyudijii baigulxajaa hedeheh байна. Alaandska landstingiin

(Alaandska aralnuudal oblastnoi seimiln) zyghoe kategoriceske proteest xehen deereheens, Finlaandi xadaa enenijii bejelylyze sadaagyi. Germaanida, xuuli zasagta Giitlerei orohonoin hyulleer, Alaandska aralnuud xadaa Baltiiska dalain zoonodoxi, germaanska fashizmiin agreeesiiin objeektnyydei negen bulhon байна. Germaanska fashizm bolbol Alaandska aralnuudijii „Vostog“ teese dobtolxo tuxai Giitlerei buzariideji bejelylyxin tulada opoorno baaza geze toolodog байна. „Alaandska aralnuudijii xen ezelneg—ge.e germaanska fashiznuudal centralnaa oorgan „felkijiser Bevoaxter“ bisehen,—tere xadaa Leeningraad, Stokgoolm ba Gelsiinki teese uhaarsji, agaaraarsji pantloornuudal d-exereltijii beleer xee sadaxa байна.“ Fashiis Germaani bolbol saataaz ba zanaltin meetodydeer jabuulganuudijii xee, Alaandska arxipelaaq tusaa Finlaandi ba Sveecin talahaa hain pozicijii tullahan байна. Beerlinnee inspriirovelgededeg finlaandska fashiis organizaacanuud bolbolhyrei xojor zilynydei torso soo Alaandska aralnuudijii bexizylyxin tyloer yrgen kampaanijii jabuulna. Finlaandijn pravitelstvenne preessa bolbol Alaandijii militarizaacalxa tuxal, gadaandijn xeblelnyyd-

te garhan medeenyydijii yni удаан sag soo arsadag baigaa. Gebe jaabas, hyulleeyede finlaandska pravitelstvo bolbol Alaandska arxipelaaqijii remilitarizaacalxa xuxala baihanai tuxai sexe medyylybe. Alaandijn xynzon bolbol Alaandska arxipelaaqijii giitlerovske Germaaniin vojeenne baaza bolgoxo gehen hedelgijii kategoriceske arsana. Gebes, agressornuud ba tedenei tuhamaarsad zvgsonogyi. Gadaandijn xeblelnyydei medeenyydei johoore Germaani, Finlaandijii ba Sveecin vojeonne staab bolbol bexizylyxe niite plaan zoxioogoo gene. Xamagai tyryv Coceers aralnuud Jeere bezizylyxin barilganuud xegdexе байна, terenei hyulleer Sveedske erjin tusaa ura tee baigaa Loqceer aralnuud deere xegdexе. Byxii arxipelaaq xadaa erjin artillieriin zvenooqor byhelegdehen baixa, Alaandska xabsagdanuudal priirodno zalga habenyudte germaanska oruudnuud toxogdoo байна. Alaandska arxipelaaqijii bexizylyxe ba terenijii germaanska uhan-sereget ba agaarai baaza bolgoxo plaanuud xadaa—Jevroopin zyyn-xoito zyge miirte esergy zaagovor bolno. Skandinavaavi ba Finlaandijn araduud bolbol fashiis aggressornuudal imperialist hanal bodolnuudta erid xatuu otpoor ygege xysetelte байна.

Redaaktoriiji orologso G. DASICERENOV.